

Posudek na bakalářskou práci Alexandera Demetriou *Egyptské mnišství v kontextu Římské říše a křesťanské askeze.*

Posluchač Alexander Demetriou podal na Husitské teologické fakultě UK v akademickém roce 2023/2024 bakalářskou práci s názvem *Egyptské mnišství v kontextu Římské říše a křesťanské askeze*. V osmi větvených kapitolách se pokouší přiblížit svůj pohled na vznik mnišství (1), na *charakteristiky poustevnického a mnišského života* (kontemplaci, modlitbu, fyzickou práci, odprošení a odpuštění, společný majetek a askezi) ve druhé kapitole. Poté se věnuje *formám mnišského života – eremitství* (kapitola 3), kam vřazuje bez zdůvodnění Origena, pak samozřejmě Antonína Poustevníka a Makaria Egyptského, věnuje se i ženskému proudu, centrům raného mnišství. Apoftegmatům a starověkým cestopisům po mnišském světě. Čtvrtá kapitola se zabývá *cenobiskou formou mnišství*, Pachomiem Vasilem (sic) Velikým. Nekoherentně sem vkládá rádoby historický exkurz o křesťanství jako státním náboženství. V kapitole páté se pak snaží ukázat na *vliv egyptského mnišství na další oblasti* (Palestina, Syrie) nebera zřetel na historické hledisko autonomního vzniku mnišství v těchto oblastech. V šesté kapitole se anachronicky zabývá *počátky západního mnišství*. Jeronýmem, Benediktem, Augustinem (sic v tomto pořadí) a pak Janem Zlatoústým (sic!) a to již právem Janem Kasiánem. V sedmé kapitole *Co obsahuje mnišský a duchovní život?* se pokouší vstoupit do vnitřní atmosféry mnišství (čistota, chudoba, poslušnost, stabilita, mlčení, pokora, láska, modlitba a komunitní život). Osmá kapitola *Význam egyptského mnišství* je pokusem zmapovat *dědictví raného mnišství a inspirace pouštních otců pro současnost*. Opět nekoherentně se tu objeví druhý vatikánský koncil a zcela je opomenuto mnišství východní.

Posluchač Alexander Demetriou se mnou svou práci konsultoval pouze na počátku, kdy jsme si vymezili obsah a literaturu. Práci jsem viděl až po oznámení, že visí na sisu. Okamžitě jsem žádal o stažení a opravu především po stránce gramatické, ale i věcné. Gramatická stránka je jakžtakž opravena, ale věcně je v práci tolik chyb, že opravdu váhám. Už jen v anotaci uvedené časové vymezení je hodně překročeno (Benedikt). „Tato bakalářská práce se zabývá egyptským mnišstvím před uznáním statutu povoleného náboženství v Římské říši a doby, kdy bylo křesťanství uznáno Ediktem (úmluvou) milánským v roce 313, uzavřeným římskými císaři Konstantina I. a Liciniem, který zajišťoval svobodu vyznání pro všechna náboženství. Následně uvádím charakteristiku Egypta...“ Zcela bez vysvětlení je mnišství vřazeno do alexandrijské teologické školy. Pokud by posluchač na tom trval, je nutné to vysvětlit a obhájit. Bez přímých důkazů, ale přeci jen: Pozoruji v práci přímé ozvěny jiných bakalářských a magisterských prací, které nejsou v literatuře uvedeny (Kristýny Štikové z filosofické fakulty v Plzni (<https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/19068/1/Bakalarska%20prace.pdf>), Veroniky Joklové z Českých Budějovic (https://theses.cz/id/0mv4fa/BP_Joklova_Veronika.pdf) a studentů HTF UK Edity Mendelové a Miloše Davida). Opakuji, může jít skutečně o náhodnou shodu. Poněkud zajímavější je pohled na hodnoty mnišského života (sedmá kapitola). Celkové hodnocení: Jde o práci navýsost kompilační, což bakalářské úrovni nelze vytknout. Kompilace je však tak povrchní, že bych varoval případné čtenáře/ky, aby se při svých bádáních o ni opírali/y. Oceňuji zájem o téma. Pokud by se posluchač pokusil práci obhajovat, pak má v textu posudku několik témat.

Václav Ventura

Doc. ThDr. Václav Ventura, Th.D.